

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΦΟΡΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ**

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

2003

ΑΠΡΙΛΗΣ 2004

Ετήσια Έκθεση
Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων

Η παρούσα Έκθεση υποβάλλεται από τον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, σύμφωνα με το εδάφιο (ζ) του άρθρου 9 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2003. Αντίγραφο της κοινοποιείται στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Απρίλης 2004

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΦΟΡΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ**

Αρ. Φακ.: 25.07.001.05

Εξοχότατο

Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Λευκωσία

Εξοχότατε,

Έχω την τιμή να υποβάλω τη δεύτερη Ετήσια Έκθεσή μου για το έτος 2003 αναφορικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων μου, σύμφωνα με το εδάφιο (ζ) του άρθρου 9 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2003.

Με εξαιρετική τιμή

(Χρίστος Ανδρέου)

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων

Λευκωσία, 29 Απριλίου 2004.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίδα
1. Εισαγωγή	1
2. Ο θεσμός του Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων	3
Α. Νομοθετικό Πλαίσιο	3
Β. Ρόλος και Εξουσίες του Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων	4
Γ. Σύσταση και Στελέχωση του Γραφείου	
I. Προσωπικό	5
II. Οργάνωση του Γραφείου	6
3. Ενημερωτικές και Διαφωτιστικές Δραστηριότητες	7
Α. Ομιλίες, Εγκύκλιοι και Συνεντεύξεις	7
Β. Ιστοσελίδα του Γραφείου	8
Γ. Ετοιμασία και Υποβολή Εκθέσεων στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας	8
4. Σχέσεις με τη Νομοθετική και Εκτελεστική Εξουσία	9
Α. Σχέσεις με τη Νομοθετική Εξουσία	9
Β. Σχέσεις με την Εκτελεστική Εξουσία	9
5. Διεθνείς Σχέσεις	10
6. Ανάλυση Κοινοποιήσεων και Αποφάσεων	12
Α. Υφιστάμενα και νέα προγράμματα ενισχύσεων και ατομικές ενισχύσεις	12
Β. Ανάλυση για το έτος 2003	13
7. Παρατηρήσεις και Εισηγήσεις από τη λειτουργία του Γραφείου	24
Α. Παρατηρήσεις	24
Β. Εισηγήσεις	30
8. Επίλογος	33
9. Συνοπτικά Γεγονότα Μεταγενέστερα της Περιόδου που καλύπτει η Έκθεση	35
10. Παραρτήματα	37

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με το εδάφιο (ζ) του άρθρου 9 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2003 (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος»), ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων ετοιμάζει και υποβάλλει Ετήσια Έκθεση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Η Ετήσια Έκθεση κοινοποιείται στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων και ακολούθως δημοσιεύεται.

Η Έκθεση αυτή καλύπτει τη χρονική περίοδο από 1^η Ιανουαρίου μέχρι 31^η Δεκεμβρίου 2003 και είναι η δεύτερη Ετήσια Έκθεση η οποία υποβάλλεται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

2. Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΦΟΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Η εισαγωγή του θεσμού του Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων στην Κύπρο έγινε μέσα στα πλαίσια της επιτακτικής ανάγκης για υιοθέτηση του κοινοτικού κεκτημένου για τον ανταγωνισμό και πιο συγκεκριμένα στον τομέα των δημόσιων ενισχύσεων.

A. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το Νομοσχέδιο για τον Έλεγχο των Δημοσίων Ενισχύσεων ψηφίστηκε ομόφωνα σε Νόμο στις 8 Μαρτίου 2001 με τίτλο «Ο περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμος» (Ν.30(Ι) του 2001) και τέθηκε σε ισχύ στις 30 Απριλίου 2001.

Τη θέσπιση του Νόμου ακολούθησε η ψήφιση Δευτερογενούς Νομοθεσίας (Κανονισμών). Συγκεκριμένα έχουν εγκριθεί συνολικά εννέα Κανονισμοί που αφορούν τις Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις, την Επαγγελματική Εκπαίδευση, την Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη, την Προστασία του Περιβάλλοντος, τις Δημόσιες Ενισχύσεις που χορηγούνται με τη μορφή Εγγυήσεων, τη Διάσωση και Αναδιάρθρωση Προβληματικών Επιχειρήσεων, την Πώληση Γης και Κτηρίων από τις Δημόσιες Αρχές, τις Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα, καθώς και οι Κανονισμοί που αφορούν τη διαφάνεια των οικονομικών σχέσεων μεταξύ του Κράτους και των δημόσιων επιχειρήσεων που εγκρίθηκαν το Σεπτέμβριο του 2003.

Η εν λόγω Νομοθεσία ενσωματώνει στην έννομη τάξη της Κυπριακής Δημοκρατίας διατάξεις κοινοτικού δικαίου που ισχύουν άμεσα (αυτόματα) στα κράτη μέλη της Ε.Ε. και για τον έλεγχο της εφαρμογής των οποίων δεν είναι αρμόδια τα κράτη μέλη αλλά η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ως εκ τούτου με την προσχώρηση της Κύπρου στην Ε.Ε. το νομοθετικό αυτό πλαίσιο θα υποστεί ριζικές αλλαγές.

B. ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΟΥ ΕΦΟΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ως ανεξάρτητος αξιωματούχος, είναι υπεύθυνος για την πιστή και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 9 του Νόμου, ο Έφορος έχει εξουσία, μεταξύ άλλων, όπως:

- διερευνά, αξιολογεί και εγκρίνει την παραχώρηση δημόσιων ενισχύσεων (εκ των προτέρων έλεγχος)·
- ελέγχει την υλοποίηση και το τελικό αποτέλεσμα των εγκεκριμένων δημόσιων ενισχύσεων (εκ των υστέρων έλεγχος)·
- ετοιμάζει και διατηρεί ενημερωμένο Αρχείο Δημοσίων Ενισχύσεων (Μητρώο Δημοσίων Ενισχύσεων), και
- εξασφαλίζει από τις Αρμόδιες Αρχές εκθέσεις για την υλοποίηση και το τελικό αποτέλεσμα της παραχώρησης κάθε συγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης.

Επιπλέον, ο Έφορος ορίζει ανά τριμηνία το επιτόκιο αναφοράς με γνωστοποίησή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Στα πλαίσια των εξουσιών που του παρέχει το εν λόγω άρθρο του Νόμου, ο Έφορος υποβάλλει την παρούσα Ετήσια Έκθεση για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί ανωτέρω, το νομοθετικό πλαίσιο, και ειδικά ο ρόλος και οι εξουσίες του Εφόρου, με την προσχώρηση της Κύπρου στην Ε.Ε. θα διαφοροποιηθεί. Εκτενής αναφορά για τις αλλαγές αυτές γίνεται στο μέρος 7 της παρούσας έκθεσης.

Γ. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

I. Προσωπικό

Την περίοδο Ιανουαρίου -Δεκεμβρίου 2003 το επιστημονικό προσωπικό του Γραφείου του Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων απαρτιζόταν από 7 άτομα, συμπεριλαμβανομένου του Εφόρου.

Τα άτομα αυτά έχουν προσληφθεί ή είναι αποσπασμένα στο Γραφείο δυνάμει του άρθρου 8(3) του Νόμου σύμφωνα με το οποίο «Ο Έφορος υποβοηθείται στο έργο του από αριθμό υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών ή άλλων υπαλλήλων που είναι αποσπασμένοι στο Υπουργείο Οικονομικών και που ορίζονται για το σκοπό αυτό από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, ή από άλλα πρόσωπα τα οποία προσλαμβάνονται με συμβόλαιο».

Επιπλέον το Γραφείο μας συνεργάζεται, όπου τούτο κρίνεται αναγκαίο, με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης του Μάαστριχτ στα πλαίσια διμερούς συμφωνίας.

Σημειώνεται, επίσης, ότι στελέχη του Γραφείου έχουν παρακολουθήσει εκπαιδευτικά προγράμματα και σεμινάρια τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό πάνω σε θέματα δημόσιων ενισχύσεων.

Στο Γραφείο, πέραν του επιστημονικού προσωπικού που αναφέρεται πιο πάνω, απασχολούνται 5 άτομα στα οποία έχουν ανατεθεί από τον Έφορο διοικητικά και γραμματειακά καθήκοντα.

II. Οργάνωση του Γραφείου

Το Γραφείο στεγάζεται σε χώρο που μας παραχωρήθηκε στο καινούργιο κτήριο του Υπουργείου Οικονομικών.

Το Γραφείο είναι πλήρως μηχανογραφημένο· κάθε λειτουργός έχει το δικό του ηλεκτρονικό υπολογιστή ο οποίος είναι συνδεδεμένος με το διαδίκτυο και ξεχωριστά με το σύστημα αυτοματοποίησης γραφείου.

Στο Γραφείο λειτουργεί ηλεκτρονικό αρχείο, το οποίο τηρείται ενήμερο μέσω της εφαρμογής του συστήματος αυτοματοποίησης γραφείου, μητρώο δημόσιων ενισχύσεων καθώς επίσης και ηλεκτρονικό πρόγραμμα για την εφαρμογή και παρακολούθηση των ενισχύσεων de minimis.

Επίσης, το Γραφείο είναι συνδρομητής στη βάση δεδομένων Celex η οποία περιλαμβάνει το σύνολο της κοινοτικής νομοθεσίας και τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Την ευθύνη για την παραγωγή και διαχείριση της βάσης αυτής έχει η Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

3. ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΩΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Έχοντας πλήρη επίγνωση της αναγκαιότητας για διαφώτιση όλων των εμπλεκόμενων φορέων, το Γραφείο έχει αναλάβει συστηματική εκστρατεία ενημέρωσης αναφορικά με το θεσμό του Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων αλλά κυρίως για την πολιτική που ακολουθείται από την Ε.Ε. στον τομέα των δημόσιων ενισχύσεων.

A. ΟΜΙΛΙΕΣ, ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Μέσα στα πλαίσια αυτά έδωσα στη διάρκεια του υπό επισκόπηση χρόνου σειρά ενημερωτικών διαλέξεων, όπως στο Σύνδεσμο Εγκεκριμένων Λογιστών, σε συνέδριο αναφορικά με τις πηγές χρηματοδότησης για τις Κυπριακές επιχειρήσεις, σε σεμινάριο για την πολιτική της Ε.Ε. για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που διοργάνωσαν από κοινού η Βουλή των Αντιπροσώπων και το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο, σε σεμινάριο που διοργάνωσε το Γραφείο Προγραμματισμού σε συνεργασία με την Ε.Ε. αναφορικά με τις δημόσιες ενισχύσεις στα πλαίσια των διαρθρωτικών ταμείων της Ε.Ε., και στο προσωπικό της Ελεγκτικής Υπηρεσίας.

Παράλληλα μέσα στο 2003 αποστάληκαν δύο Εγκύκλιοι σε κρατικές υπηρεσίες και τμήματα, σε ημικρατικούς οργανισμούς και αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης. Η πρώτη αφορούσε τη διαδικασία που ακολουθείται για τις δημόσιες ενισχύσεις που θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται μετά την ένταξη της Δημοκρατίας στην Ε.Ε. και η δεύτερη τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis).

Επιπλέον, στην προσπάθειά μου για καλύτερη ενημέρωση του ευρύτερου κοινού έχω παραχωρήσει συνεντεύξεις τόσο σε εφημερίδες όσο και σε τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς αναφορικά με την κείμενη Νομοθεσία, τις δυνατότητες παροχής δημόσιων ενισχύσεων και τις δραστηριότητες του Γραφείου. Επιπρόσθετα δημοσιεύθηκαν σχετικά άρθρα σε εφημερίδες και επιστημονικά περιοδικά.

B. ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Σημαντική πηγή άντλησης πληροφοριών για κάθε ενδιαφερόμενο αποτελεί και η ιστοσελίδα του Γραφείου www.publicaid.gov.cy, η οποία λειτουργεί από τον Οκτώβριο του 2001 τόσο στην ελληνική όσο και στην αγγλική γλώσσα. Σε αυτήν καταχωρούνται όλες οι αποφάσεις του Εφόρου, μετά τη δημοσίευσή τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ενώ παράλληλα περιλαμβάνει την κείμενη νομοθεσία για τις κρατικές ενισχύσεις, τις εκθέσεις που υποβάλλονται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας καθώς επίσης διαλέξεις και συνεντεύξεις που έχω παραχωρήσει και άλλες δραστηριότητες του Γραφείου.

Γ. ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Σύμφωνα με το εδάφιο (ζ) του άρθρου 9 του Νόμου, το Μάιο 2003 ετοίμασα και υπέβαλα Έκθεση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για την άσκηση των αρμοδιοτήτων μου για την περίοδο Ιουνίου 2001-Δεκεμβρίου 2002.

Επιπλέον, τον Ιούλιο 2003, σύμφωνα με το εδάφιο (στ) του άρθρου 9 του Νόμου, ετοίμασα και υπέβαλα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Ετήσια Στατιστική Έρευνα για την παραχώρηση δημόσιων ενισχύσεων που κάλυπτε τη χρονική περίοδο από 1^η Ιανουαρίου 2001 μέχρι 31^η Δεκεμβρίου 2002.

Τέλος, σύμφωνα με το εδάφιο (4) του άρθρου 21 του Νόμου, το Σεπτέμβριο του ίδιου χρόνου υπέβαλα την Έκθεσή μου για την περίοδο 30 Απριλίου 2001-31 Ιουλίου 2003 αναφορικά με το βαθμό υλοποίησης των διατάξεων των εδαφίων (1), (2) και (3) του άρθρου 21 του Νόμου.

Αντίγραφα των πιο πάνω εκθέσεων έχουν διατεθεί σε υπουργεία και κυβερνητικά τμήματα, σε ανεξάρτητους αξιωματούχους του Κράτους, στη Βουλή των Αντιπροσώπων, σε ημικρατικούς οργανισμούς, οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου, Συμβούλια, Δήμους, εφημερίδες και σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.

4. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

A. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

Το Γραφείο κλήθηκε σε αρκετές περιπτώσεις ενώπιον διάφορων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών (π.χ. Εμπορίου και Βιομηχανίας, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, Οικονομικών και Προϋπολογισμού) για να εκθέσει τις απόψεις του πάνω σε θέματα που εξετάζονταν, όπως για παράδειγμα τα προβλήματα και προοπτικές που θα προκύψουν για το Συνεργατισμό καθώς επίσης και τις προοπτικές των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μετά την προσχώρησή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Προσπάθεια του Γραφείου μου είναι σε τέτοιες περιπτώσεις να υποβάλλονται γραπτά σημειώματα έτσι ώστε να συμβάλλει τόσο στην ενημέρωση του Νομοθετικού Σώματος όσο και στην πλήρη κατανόηση των κανονισμών των δημόσιων ενισχύσεων για τα θέματα που εξετάζονται.

Επίσης, το Γραφείο μου παρουσιάστηκε ενώπιον των αρμόδιων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών κατά τη συζήτηση τροποποιητικών νομοσχεδίων που αφορούσαν το Νόμο και κατά τη συζήτηση του προσχεδίου Κανονισμών που αφορούσαν τη διαφάνεια των οικονομικών σχέσεων μεταξύ του Κράτους και των δημόσιων επιχειρήσεων.

B. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

Μέσω της διοργάνωσης ενημερωτικών και διαφωτιστικών δραστηριοτήτων αναφορικά με το θεσμό του Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων και την πολιτική που ακολουθείται στον τομέα των δημόσιων ενισχύσεων έχει επιτευχθεί η σωστή ενημέρωση των Αρμόδιων Αρχών και έχει αναπτυχθεί αγαστή συνεργασία μεταξύ αυτών και του Γραφείου. Στα πλαίσια αυτής της στενής και εποικοδομητικής συνεργασίας, οι Αρμόδιες Αρχές ζητούν την έγκριση του Γραφείου για οποιαδήποτε μέτρα ενισχύσεων προτού τα υποβάλλουν στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση. Επιπρόσθετα, πολλές φορές ζητούν να ενημερωθούν για το τι επιτρέπει το κοινοτικό κεκτημένο σε διάφορους τομείς προτού ακόμη καταρτίσουν σχέδια. Μέσα στα πλαίσια αυτά υπάρχει συστηματική επικοινωνία των Αρμόδιων Αρχών με λειτουργούς του Γραφείου μου ενώ σε αρκετές περιπτώσεις, όπου κρίνεται σκόπιμο, πραγματοποιούνται συναντήσεις.

5. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Τον Ιούνιο έλαβα μέρος σε εργαστήριο για τις δημόσιες ενισχύσεις που διοργανώθηκε από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης στο Μάαστριχτ, και συμμετείχα στις εργασίες της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τις Κρατικές Ενισχύσεις (Advisory Committee on State Aid) η οποία συνήλθε στις Βρυξέλλες τον Ιούλιο και Νοέμβριο του 2003. Σημειώνεται ότι η Επιτροπή αυτή συστάθηκε σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 659/1999 του Συμβουλίου της 22ας Μαρτίου 1999, απαρτίζεται από εμπειρογνώμονες των κρατών μελών σε θέματα κρατικών ενισχύσεων και προεδρεύεται από τον αντιπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ακόμη, είναι αξιοσημείωτη η αγαστή συνεργασία και η τακτική επαφή που υπάρχει με τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Σε ορισμένες περιπτώσεις, επίσης, υπήρξε επαφή με τις αντίστοιχες υπηρεσίες των άλλων υπό ένταξη κρατών.

Επιπλέον, δύο λειτουργοί του Γραφείου μου συμμετείχαν σε εκπαιδευτικό σεμινάριο αναφορικά με την πολιτική ανταγωνισμού που διοργάνωσε το Technical Assistance Information Exchange Office (TAIEX) της Γενικής Διεύθυνσης για τη Διεύρυνση σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ε.Ε..

Τέλος, μέσα στα πλαίσια των δεσμεύσεων της Δημοκρατίας προς την Ε.Ε., το Φεβρουάριο και Αύγουστο 2003 ετοιμάστηκαν και υποβλήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Εκθέσεις για τις Δημόσιες Ενισχύσεις στην Κύπρο για τα έτη 2001 και 2002 αντίστοιχα, (State Aid Report of the Republic of Cyprus for the year 2001 and the year 2002). Για τον καταρτισμό των εκθέσεων αυτών ακολουθήθηκε η ίδια μεθοδολογία που χρησιμοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και σε αυτές περιλαμβάνονται το σύνολο των ενισχύσεων για τα έτη 2001 και 2002, το σύνολο των ενισχύσεων κατά κλάδο παραγωγής/στόχο και το σύνολο των ενισχύσεων κατά μορφή ενίσχυσης. Ακόμη, η έκθεση περιλαμβάνει στοιχεία δημόσιων ενισχύσεων κατά κατηγορία και ειδικότερα για

τη βιομηχανία και τις υπηρεσίες, καθώς επίσης και στοιχεία για περιφερειακές ενισχύσεις και για ενισχύσεις προς επιχειρήσεις διεθνών δραστηριοτήτων.

6. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Α. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Με βάση το Νόμο, κατά κανόνα, ουδεμία παροχή δημόσιας ενίσχυσης είναι επιτρεπτή στη Δημοκρατία εκτός εάν έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων. Σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 10 του Νόμου, κάθε Αρμόδια Αρχή που προτίθεται να χορηγήσει νέα δημόσια ενίσχυση κοινοποιεί στον Έφορο προσχέδιο της εν λόγω ενίσχυσης, υποβάλλοντας μαζί όλες τις σχετικές πληροφορίες. Επισημαίνεται ότι με βάση το ίδιο άρθρο οποιαδήποτε προσθήκη, τροποποίηση, παράταση ή ανανέωση υφιστάμενης δημόσιας ενίσχυσης θεωρείται νέα ενίσχυση και, ως εκ τούτου, προσχέδιό της θα πρέπει να κοινοποιείται στον Έφορο.

Σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 21 του Νόμου, τα προγράμματα ενισχύσεων που βρίσκονταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Νόμου, δηλαδή την 30^η Απριλίου 2001, και οι ατομικές ενισχύσεις, των οποίων η χορήγηση είχε αρχίσει κατά την εν λόγω ημερομηνία και επρόκειτο να συνεχιστεί για διάστημα μεγαλύτερο των δύο χρόνων, έπρεπε να είχαν κοινοποιηθεί με πλήρεις λεπτομέρειες στον Έφορο σε προκαθορισμένο έντυπο εντός έξι μηνών, δηλαδή το αργότερο μέχρι τις 30 Οκτωβρίου 2001. Όσα από τα υφιστάμενα προγράμματα δημόσιων ενισχύσεων και ατομικές δημόσιες ενισχύσεις έχουν αξιολογηθεί από τον Έφορο και έχουν κριθεί με αιτιολογημένη απόφασή του ότι αντίκεινται εν όλω ή εν μέρει στις διατάξεις της Νομοθεσίας καταργούνται ή τροποποιούνται από την Αρμόδια Αρχή, ανάλογα με την απόφαση του Εφόρου, όχι άμεσα αλλά σε διάστημα δύο χρόνων αφότου τέθηκε σε ισχύ ο Νόμος, δηλαδή μέχρι τις 30 Απριλίου 2003. Συνεπώς, παρείχεται στις Αρμόδιες Αρχές χρονικό περιθώριο μέχρι τις 30 Απριλίου 2003 να καταρτίσουν και υποβάλουν στον Έφορο νέα προγράμματα δημόσιων ενισχύσεων και ατομικές δημόσιες ενισχύσεις προς αντικατάσταση των υφισταμένων.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 21 του Νόμου, όπως αυτό ίσχυε μέχρι τον Ιούλιο 2003, όσα από τα υφιστάμενα προγράμματα δημόσιων ενισχύσεων και

ατομικές δημόσιες ενισχύσεις δεν είχαν κοινοποιηθεί στον Έφορο εντός της τεθείσας προθεσμίας, δηλαδή μέχρι τις 30 Οκτωβρίου 2001, θεωρούνται ότι αντίκεινται στις διατάξεις του Νόμου και καταργούνται το αργότερο μέχρι τις 30 Απριλίου 2003, έστω κι αν αυτά θα είχαν κριθεί συμβατά με τη Νομοθεσία σε περίπτωση που κοινοποιούνταν εμπρόθεσμα. Το εν λόγω εδάφιο καταργήθηκε τον Ιούλιο του 2003 και αντικαταστάθηκε από νέο εδάφιο που προνοεί την κατάργηση υφιστάμενων μέτρων δημόσιων ενισχύσεων από την Αρμόδια Αρχή το αργότερο κατά την ημερομηνία που καθορίζει ο Έφορος με αιτιολογημένη απόφασή του, εκτός εάν αυτά εμπίπτουν στις κατηγορίες που αναφέρονται στα άρθρα 6 και 7 του Νόμου.

B. ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2003

I. Προγράμματα ενισχύσεων/ατομικές ενισχύσεις που κοινοποιήθηκαν

Όπως φαίνεται στον Πίνακα 1, για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2003 είχαν κοινοποιηθεί στο Γραφείο μου 20 υφιστάμενα προγράμματα ενισχύσεων/ατομικές ενισχύσεις, τα οποία, αφού δεν κοινοποιήθηκαν εντός της τεθείσας προθεσμίας, δηλαδή μέχρι τις 30 Οκτωβρίου 2001, θεωρούνται ως μη κοινοποιηθέντα. Επιπλέον, για την ίδια περίοδο, μου είχαν κοινοποιηθεί 24 νέα προγράμματα ενισχύσεων/ατομικές ενισχύσεις εκ των οποίων τα 5 κοινοποιήθηκαν αφού τέθηκαν σε ισχύ και συνεπώς θεωρούνται ως μη κοινοποιηθέντα.

Πίνακας 1: **Κοινοποιήσεις κατά το έτος 2003**

Περίοδος	Υφιστάμενες ενισχύσεις	Νέες ενισχύσεις	Σύνολο
Από 1.1.2003-31.12.2003	20	24	44

Η πλειοψηφία των μέτρων αυτών (συνολικά 25 μέτρα) κοινοποιήθηκε το πρώτο εξάμηνο του 2003.

II. Προγράμματα ενισχύσεων/ατομικές ενισχύσεις που κοινοποιήθηκαν κατά Αρμόδια Αρχή

Κατά το έτος 2003 κοινοποιήθηκαν προγράμματα ενισχύσεων και ατομικές ενισχύσεις από 13 Αρμόδιες Αρχές· οι περισσότερες κοινοποιήσεις αφορούσαν προγράμματα ενισχύσεων και ατομικές ενισχύσεις του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, και του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Η κατανομή κατά Αρμόδια Αρχή των προγραμμάτων ενισχύσεων και ατομικών ενισχύσεων που κοινοποιήθηκαν παρουσιάζεται στον Πίνακα 2:

Πίνακας 2: **Κοινοποιήσεις κατά Αρμόδια Αρχή, 2003**

Αρμόδια Αρχή	Αριθμός Κοινοποιήσεων		Σύνολο
	Υφιστάμενες ενισχύσεις	Νέες ενισχύσεις	
Υπουργείο Οικονομικών	-	2	2
Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων	1	2	3
Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	13	2	15
Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού	-	3	3
Υπουργείο Εσωτερικών	-	3	3
Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	4	6	10
Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	1	1	2
Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού	-	1	1
Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας	-	1	1
Γραφείο Προγραμματισμού	-	1	1
Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας	1	-	1
Τμήμα Δασών	-	1	1
Δήμος Λατσιών	-	1	1
ΣΥΝΟΛΟ	20	24	44

III. Ανάλυση αποφάσεων που εκδόθηκαν το έτος 2003

Οι πρώτες αποφάσεις για το 2003 εκδόθηκαν στις 8 Ιανουαρίου και αφορούσαν δύο υφιστάμενες μη κοινοποιηθείσες ατομικές ενισχύσεις του Τμήματος Δασών και ένα πρόγραμμα ενίσχυσης του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Όπως φαίνεται στον Πίνακα 3, κατά το έτος 2003 το Γραφείο εξέδωσε συνολικά 49 αποφάσεις, από τις οποίες 31 αφορούσαν υφιστάμενα και 18 νέα προγράμματα ενισχύσεων/ατομικές ενισχύσεις. Οι 27 αποφάσεις αφορούσαν προγράμματα ενισχύσεων ενώ οι 22 ατομικές ενισχύσεις.

Επισημαίνεται ότι από τις 49 αποφάσεις οι 15 αφορούσαν μέτρα που κοινοποιήθηκαν εντός του 2003, ενώ 9 μέτρα κοινοποιήθηκαν εντός του 2002. Οι υπόλοιπες 25 αποφάσεις αφορούσαν τα εναπομείναντα μέτρα που κοινοποιήθηκαν το 2001 και αξιολογήθηκαν εντός του πρώτου τριμήνου του 2003 όπως επέτασσε ο Νόμος.

Σημειώνεται σχετικά ότι το σύνολο των αποφάσεων για την περίοδο από 1 Ιουνίου 2001 -ημερομηνία ανάληψης των καθηκόντων μου- μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2003 είναι 219, εκ των οποίων 37 θετικές, 92 αρνητικές, 69 θετικές υπό όρους, ενώ 21 αποφάσεις αφορούσαν μέτρα τα οποία δε συνιστούσαν δημόσια ενίσχυση. Επιπρόσθετα κατά το έτος 2003 εφαρμόστηκαν 15 προγράμματα ενισχύσεων de minimis και παραχωρήθηκαν 20 ατομικές ενισχύσεις de minimis¹.

Είναι αξιοσημείωτο ότι κατά το έτος 2003 επιτεύχθηκε ο στόχος της αξιολόγησης όλων των υφιστάμενων προγραμμάτων ενισχύσεων/ατομικών ενισχύσεων, όπως επέτασσε ο Νόμος.

Αναλυτική κατάσταση των αποφάσεων που εκδόθηκαν το 2003 παρουσιάζεται στον Πίνακα 3 και το Σχεδιάγραμμα 1 που ακολουθούν:

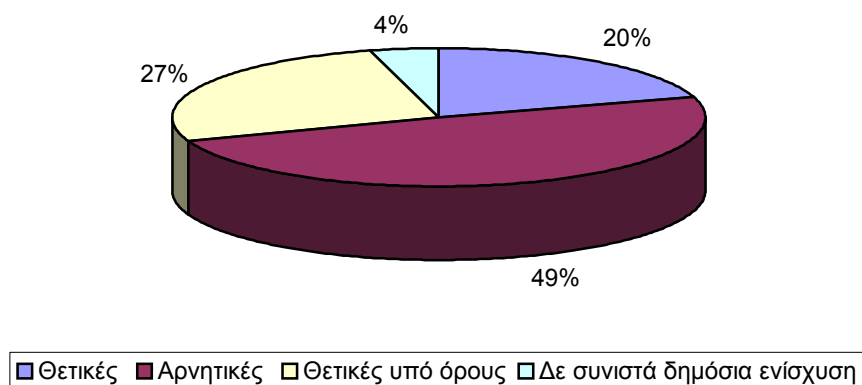
¹Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, ενίσχυση de minimis σημαίνει μία ή περισσότερες δημόσιες ενισχύσεις που χορηγούνται από μία ή περισσότερες Αρμόδιες Αρχές, με την οποία ή τις οποίες δε χορηγείται συνολικά σε οποιαδήποτε επιχείρηση ποσό που να υπερβαίνει τις £57.000 ανά τριετία.

Πίνακας 3: Αποφάσεις κατά το έτος 2003

Είδος απόφασης	Υφιστάμενες ενισχύσεις	Νέες ενισχύσεις	Σύνολο
Θετικές	-	10	10
Αρνητικές	24	-	24
Θετικές υπό όρους	7	6	13
Δε συνιστά δημόσια ενίσχυση	-	2	2
Σύνολο	31	18	49

Σχεδιάγραμμα 1: Κατανομή αποφάσεων του 2003 κατά είδος

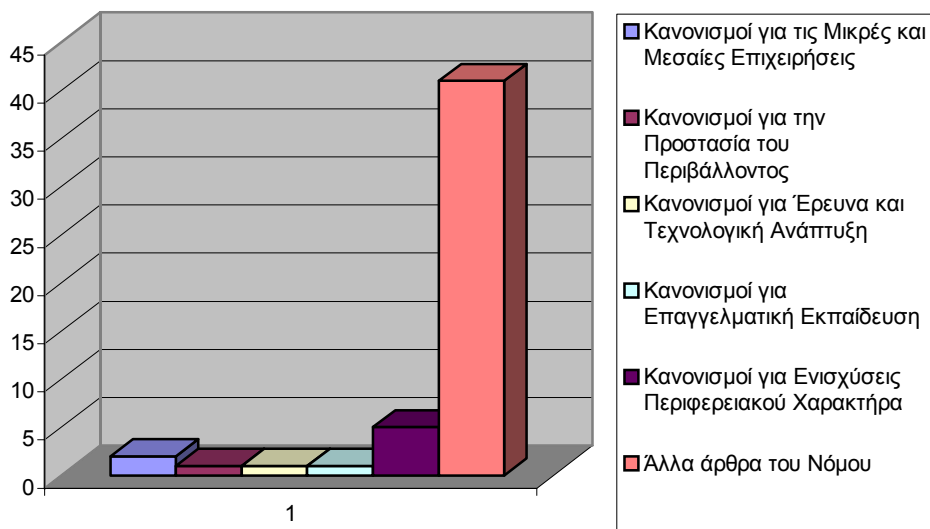
Όπως φαίνεται από το πιο πάνω σχεδιάγραμμα, σχεδόν το 50% των αποφάσεων ήταν αρνητικές. Τονίζεται, όμως, ότι αυτές αφορούσαν κατά κανόνα υφιστάμενα μέτρα τα οποία δεν κοινοποιήθηκαν εντός της καθορισμένης προθεσμίας. Αντίθετα, οι θετικές αποφάσεις ή οι θετικές υπό όρους αφορούσαν κυρίως νέα μέτρα τα οποία καταρτίστηκαν σύμφωνα με τους κανόνες των δημόσιων ενισχύσεων.

IV. Αξιολόγηση ενισχύσεων σύμφωνα με τη Νομοθεσία

Τα υφιστάμενα και νέα προγράμματα ενισχύσεων/ατομικές ενισχύσεις, για τα οποία εκδόθηκαν αποφάσεις κατά το έτος αυτό, αξιολογήθηκαν με βάση την εκάστοτε εν ισχύ Νομοθεσία (Πρωτογενή και Δευτερογενή), κατάσταση της οποίας φαίνεται στο Σχεδιάγραμμα 2:

Σχεδιάγραμμα 2: Αξιολόγηση ενισχύσεων σύμφωνα με τη Νομοθεσία

Ανάμεσα στα πιο σημαντικά σχέδια που αξιολογήθηκαν και εγκρίθηκαν περιλαμβάνονται:

- το νέο σημαντικό σχέδιο το οποίο αφορά τις χορηγίες για εξοικονόμηση ενέργειας και ενθάρρυνση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η προβλεπόμενη δαπάνη για τα τρία χρόνια λειτουργίας του προγράμματος ανέρχεται σε £13,6 εκ.
- η δέσμη ερευνητικών προγραμμάτων του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας για έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη. Η δαπάνη για την περίοδο 2003-2005 ανέρχεται σε £8,9 εκ. (2,79 εκ. για 2003, 2,73 εκ. για 2004, 3,38 εκ. για 2005)
- η χρηματοδότηση του επενδυτικού προγράμματος της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για τον εκσυγχρονισμό του δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής

ενέργειας στις αγροτικές περιοχές. Η ενίσχυση, που ανέρχεται σε £2,16 εκ. (καθαρό ισοδύναμο επιχορήγησης), χορηγείται με τη μορφή κυβερνητικής εγγύησης για εξασφάλιση δανείου από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

- το αναπτυξιακό πρόγραμμα για το μεταποιητικό τομέα σε περιοχές της υπαίθρου το οποίο στοχεύει στη βελτίωση της τεχνολογικής στάθμης των υφιστάμενων μονάδων, τη βελτίωση της παραγωγικότητας, τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης κτλ. Ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε £1,2 εκ. ετησίως. Το 50% θα καλύπτεται από εθνικούς πόρους ενώ το υπόλοιπο 50% από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- τα προγράμματα του Κ.Ο.Τ. που αφορούν:
 - (α) επιχορήγηση μεγάλων καλοκαιρινών εκδηλώσεων, με προβλεπόμενη ετήσια δαπάνη ύψους £0,3 εκ.
 - (β) επιχορήγηση καλλιτεχνικών/πολιτιστικών εκδηλώσεων, με ετήσιο προϋπολογισμό £0,55 εκ.
 - (γ) τη δημιουργία, αναβάθμιση ή και συμπλήρωση αθλητικών εγκαταστάσεων με στόχο την ανάπτυξη και προώθηση του αθλητικού τουρισμού. Ο προϋπολογισμός του σχεδίου για το έτος 2003 ανερχόταν σε £0,15 εκ..

Εξάλλου στα σχέδια που αξιολογήθηκαν και για τα οποία εκδόθηκε αρνητική απόφαση περιλαμβάνονται:

- 7 υφιστάμενα μη κοινοποιηθέντα μέτρα του Τμήματος Δασών που αφορούσαν συμβάσεις μίσθωσης δασικής γης με ευνοϊκούς όρους, και
- 6 μέτρα του Τμήματος Τελωνείων που αφορούσαν δασμολογικές και φορολογικές απαλλαγές και επιστροφές.

Σημειώνεται επίσης ότι αξιολογήθηκε η πρόταση για συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στο μετοχικό κεφάλαιο της Κυπριακής Εταιρείας Πιστοποίησης Λτδ. Το εν λόγω μέτρο κρίθηκε ότι δε συνιστούσε δημόσια ενίσχυση διότι γίνεται υπό όρους που θα παρείχε το ίδιο κεφάλαιο και ένας ιδιώτης επενδυτής. Δηλαδή, αφού συνεκτιμήθηκαν όλα τα δεδομένα και υποθέσεις της μελέτης που υποβλήθηκε για αξιολόγηση, ο Έφορος έκρινε ότι η εν λόγω επένδυση δε θα απορριπτόταν από ιδιώτες επενδυτές σε οικονομία

αγοράς, άρα ισχύει το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή. Μια τέτοια περίπτωση δε συνιστά δημόσια ενίσχυση.

V. Αποφάσεις που εκδόθηκαν κατά Αρμόδια Αρχή

Οι περισσότερες αποφάσεις που εξέδωσε το Γραφείο αφορούσαν προγράμματα ενισχύσεων και ατομικές ενισχύσεις του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων και του Τμήματος Δασών.

Η κατανομή κατά Αρμόδια Αρχή των προγραμμάτων ενισχύσεων και ατομικών ενισχύσεων για τα οποία το Γραφείο εξέδωσε απόφαση φαίνεται στον Πίνακα 4 που ακολουθεί:

Πίνακας 4: **Αποφάσεις κατά Αρμόδια Αρχή, 2003**

Αρμόδια Αρχή	Αριθμός Αποφάσεων		Σύνολο
	Υφιστάμενες ενισχύσεις	Νέες ενισχύσεις	
Υπουργείο Οικονομικών	-	4	4
Τμήμα Τελωνείων	6	-	6
Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων	5	2	7
Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	4	2	6
Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού	-	3	3
Υπουργείο Εσωτερικών	2	3	5
Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	3	-	3
Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού	-	1	1
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	1	1	2
Πολιτιστικές Υπηρεσίες Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού	1	-	1
Δήμος Λάρνακας	1	-	1
Δήμος Λευκωσίας	1	-	1
Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας	-	1	1
Γραφείο Προγραμματισμού	-	1	1
Τμήμα Δασών	7	-	7
ΣΥΝΟΛΟ	31	18	49

VI. Μορφές δημόσιας ενίσχυσης

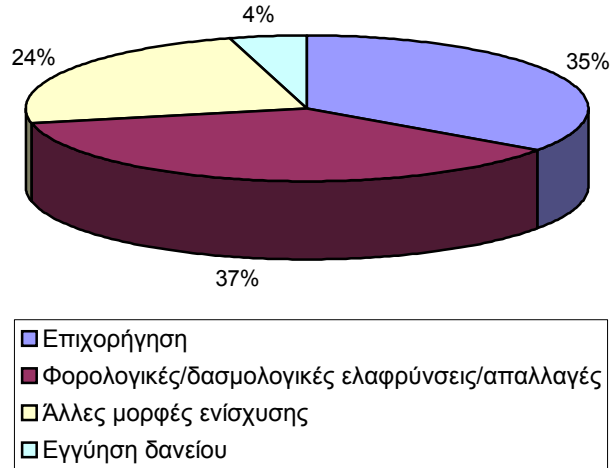
Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, δημόσια ενίσχυση μπορεί να χορηγηθεί υπό οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένων της επιχορήγησης, της εγγύησης δανείου ή άλλης εγγύησης, της παροχής δανείου με μειωμένο επιτόκιο, της επιδότησης επιτοκίου, της μείωσης ή απαλλαγής φόρων, δασμών ή τελών, της πώλησης ή ενοικίασης κινητού ή ακινήτου με ευνοϊκούς όρους, και της συμμετοχής σε κεφάλαιο επιχείρησης ή παροχής κεφαλαίου υπό περιστάσεις ή όρους διαφορετικούς από εκείνους υπό τους οποίους θα παρείχε το ίδιο κεφάλαιο ιδιώτης επενδυτής.

Κατά το έτος 2003, από τις 49 αποφάσεις που εξέδωσε το Γραφείο οι 47 αφορούσαν προγράμματα ενισχύσεων/ατομικές ενισχύσεις που πληρούσαν σωρευτικά τις προϋποθέσεις του Νόμου για την ύπαρξη δημόσιας ενίσχυσης. Από τις 47 αυτές αποφάσεις οι 17 αφορούσαν οικονομική ενίσχυση υπό τη μορφή φορολογικών/δασμολογικών ελαφρύνσεων και απαλλαγών, οι 16 υπό τη μορφή επιχορήγησης, οι 2 υπό τη μορφή εγγύησης δανείου, 11 αφορούσαν οικονομική ενίσχυση υπό άλλες μορφές, όπως αυτή της μίσθωσης κρατικής και δασικής γης με μειωμένο ενοίκιο, ενώ ένα σχέδιο αφορούσε την παράταση του υφιστάμενου χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων μέχρι το 2006.

Αναλυτική κατάσταση των αποφάσεων που εκδόθηκαν σύμφωνα με τη μορφή ενίσχυσης φαίνεται στο Σχεδιάγραμμα 3 πιο κάτω:

Σχεδιάγραμμα 3: Αποφάσεις κατά μορφή ενίσχυσης

Αξίζει να σημειωθεί ότι η συντριπτική πλειοψηφία των ενισχύσεων που εγκρίθηκαν ή που εγκρίθηκαν υπό όρους (συνολικά 17 ενισχύσεις) παρέχονται με τη μορφή της επιχορήγησης.

Γ. ΕΚΔΟΣΗ ΕΜΠΕΡΙΣΤΑΤΩΜΕΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ

Εκτός από τις 49 αποφάσεις που εξέδωσε το Γραφείο κατά το 2003, επιπρόσθετα εκδόθηκαν, δυνάμει του άρθρου 13 του Νόμου, δύο εμπειριστατωμένες γνώμες αναφορικά με συμβάσεις μίσθωσης κρατικής γης μεταξύ της Κυβέρνησης και του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, και μεταξύ της Κυβέρνησης και της Εταιρείας “S.P.S. Ducting Co. Ltd. - Σωτήρα”.

Οι δύο συμβάσεις, οι οποίες περιέπεσαν στην αντίληψή μου κατόπιν ενεργειών του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, εξετάστηκαν κατά πόσο συνιστούν, σύμφωνα με το άρθρο 13 του Νόμου, ενέργειες που αντιβαίνουν προς τα άρθρα 3 και 10 του Νόμου, τα οποία προβλέπουν την εκ των προτέρων κοινοποίηση και έγκριση από τον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων οποιασδήποτε δημόσιας ενίσχυσης που χορηγείται στη Δημοκρατία.

Σε συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στο Γραφείο μου τον Απρίλη του 2003, στην οποία συμμετέσχαν και λειτουργοί του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, συμφωνήθηκε όπως το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας κοινοποιήσει στο

Γραφείο, μεταξύ άλλων, τις δύο πιο πάνω συμβάσεις μίσθωσης με σκοπό να διαπιστωθεί εάν διαπράχθηκε ενέργεια ή παράλειψη που να αντιβαίνει στις διατάξεις του Νόμου. Επιπλέον ζήτησα από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας να υποβάλει εκτίμηση για το αγοραίο ενοίκιο της γης που εκμισθώθηκε στις δικαιούχους επιχειρήσεις για να διαπιστώσω κατά πόσο τα κοινοποιηθέντα ατομικά μέτρα συνιστούν ή όχι δημόσια ενίσχυση.

Τα μέτρα αυτά, αφού αξιολογήθηκαν, κρίθηκε ότι συνιστούν νέες δημόσιες ενισχύσεις. Επομένως, η Αρμόδια Αρχή ενήργησε αντίθετα προς τα άρθρα 3 και 10 του Νόμου αφού και στις δύο περιπτώσεις χορήγησε νέα δημόσια ενίσχυση χωρίς να την κοινοποιήσει εκ των προτέρων στο Γραφείο μου για έγκριση. Για το λόγο αυτό εξέδωσα δύο εμπειριστατωμένες γνώμες δυνάμει του άρθρου 13(1) του Νόμου καθορίζοντας τις ημερομηνίες κατά τις οποίες οι παράνομες ενέργειες της Αρμόδιας Αρχής θα έπρεπε να αρθούν (13 Ιανουαρίου και 18 Μαρτίου 2004, αντίστοιχα).

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 13(2), σε περίπτωση που η Αρμόδια Αρχή παραλείπει να ενεργήσει εντός του χρονικού περιθωρίου που της έχει τεθεί, ο Έφορος υποβάλλει έκθεση περιλαμβάνουσα την εμπειριστατωμένη γνώμη του και τα μέτρα που εισηγείται να ληφθούν στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και δημοσιεύει σχετική γνωστοποίηση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, η οποία περιλαμβάνει περίληψη γεγονότων, τα βασικά νομικά σημεία που έχουν εγερθεί, την παρανομία στην οποία υπέπεσε η Αρμόδια Αρχή η οποία κατονομάζεται και, εάν αυτό είναι πρακτικά εφικτό, το δικαιούχο ή τους δικαιούχους της ενίσχυσης.

Δ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΝΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ

Ένα μεγάλο και σημαντικό μέρος της δουλειάς που επιτελέστηκε κατά το έτος 2003 από το Γραφείο μου ήταν η μελέτη και αξιολόγηση διάφορων μέτρων που κοινοποιήθηκαν από τις Αρμόδιες Αρχές είτε με το έντυπο κοινοποίησης ή με επιστολή, χωρίς όμως να εκδοθεί απόφαση από τον Έφορο. Συνολικά, σε 57 περιπτώσεις στάληκαν απαντητικές

επιστολές από τον Έφορο, οι οποίες περιείχαν τη γνώματέυσή του ότι το συγκεκριμένο μέτρο συνιστούσε ενίσχυση και θα έπρεπε να κοινοποιηθεί στο νενομισμένο έντυπο ή ότι το μέτρο δε συνιστούσε δημόσια ενίσχυση και άρα δεν απαιτείτο οποιαδήποτε περαιτέρω ενέργεια. Επίσης, σε ορισμένες περιπτώσεις διαπιστώθηκε ότι το μέτρο αφορούσε ενισχύσεις προς τη γεωργία που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου. Οι επιστολές αυτές περιείχαν συχνά και κατευθυντήριες γραμμές ως προς τη διαμόρφωση των σχεδίων ενίσχυσης από τις Αρμόδιες Αρχές για να είναι αυτά συμβατά με την κείμενη νομοθεσία για τις δημόσιες ενισχύσεις.

Χαρακτηριστικό της σημασίας των ζητημάτων που μελετήθηκαν και απαντήθηκαν με επιστολές είναι ότι μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται το σχέδιο ρύθμισης των εκκρεμούντων επενδυτικών δανείων, τα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων του πολέμου στο Ιράκ, η κάλυψη της κεφαλαιουχικής επάρκειας της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας από την Κυβέρνηση, ο θεσμός της προσωρινής αναστολής εργασιών στους τομείς της ξενοδοχειακής βιομηχανίας και της βιομηχανίας ένδυσης, υπόδησης και βαλιτσοποιίας και η ανάθεση υποχρεώσεως δημόσιας υπηρεσίας για τακτικές αεροπορικές γραμμές μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας (Λάρνακα) και του Βελγίου (Βρυξέλλες-Zaventem).

7. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

A. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

I. Ανάγκη τροποποίησης του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμου

Από την εφαρμογή του θεσμού του Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων και τη λειτουργία του Γραφείου κατά το έτος 2003 κρίθηκαν αναγκαίες για την καλύτερη εφαρμογή του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμου οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

Τροποποιητικός Νόμος 10(I)/2003

Το άρθρο 2 του βασικού Νόμου τροποποιήθηκε με την προσθήκη στην ερμηνεία του όρου «δημόσια ενίσχυση» αμέσως μετά τις λέξεις «και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής» των λέξεων «κατά το μέτρο που επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Η απαίτηση αυτή, η οποία περιλαμβάνεται στο κοινοτικό κεκτημένο, παραλείφθηκε αρχικά για να δοθεί ευρύτερη έννοια στον όρο «δημόσια ενίσχυση». Στη συνέχεια, όμως, η συμπερίληψη της απαίτησης αυτής στην Κυπριακή νομοθεσία κρίθηκε απαραίτητη, καθότι η παράλειψή της θα οδηγούσε στο να θεωρηθούν ως μη επιτρεπτές ενισχύσεις ορισμένα μέτρα που, εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δε θεωρούνται καν ως ενισχύσεις. Με αυτήν την τροποποίηση ο όρος «δημόσια ενίσχυση» στο βασικό Νόμο συνάδει πλήρως με το άρθρο 87 (1) της Συνθήκης περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Τροποποιητικός Νόμος 80(I)/2003

Το άρθρο 21 του βασικού Νόμου τροποποιήθηκε με την κατάργηση του εδαφίου (3) και την αντικατάστασή του από το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«Όσα από τα προγράμματα ενισχύσεων και τις ατομικές ενισχύσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (1) δεν κοινοποιηθούν εντός της τεθείσας προθεσμίας θεωρείται ότι αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος Νόμου, εκτός αν εμπίπτουν στις κατηγορίες που αναφέρονται στα άρθρα 6 και 7, και καταργούνται από την Αρμόδια Αρχή το αργότερο

κατά την ημερομηνία που καθορίζει ο Έφορος με αιτιολογημένη απόφασή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και γνωστοποιείται στην Αρμόδια Αρχή.»

Με την τροποποίηση αυτή καθίσταται δυνατή η σταδιακή κατάργηση των υφιστάμενων δημοσίων ενισχύσεων που, κατά παράβαση των διατάξεων του Νόμου, δεν κοινοποιήθηκαν έγκαιρα στον Έφορο. Συγκεκριμένα, οι ενισχύσεις αυτές θα πρέπει να καταργούνται το αργότερο κατά την ημερομηνία που θα καθορίζει ο Έφορος με αιτιολογημένη απόφασή του.

II. Έκδοση Κανονισμών

Για σκοπούς εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Οδηγία 80/723/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 25^{ης} Ιουνίου 1980, περί της διαφάνειας των οικονομικών σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών και των δημοσίων επιχειρήσεων» όπως τροποποιήθηκε μέχρι την Οδηγία 2000/52/ΕΚ, το Υπουργικό Συμβούλιο, ασκώντας τις εξουσίες που χορηγούνται σε αυτό από το άρθρο 19 του Νόμου, εξέδωσε τους περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαφάνεια Χρηματοοικονομικών Σχέσεων μεταξύ του Δημοσίου και των Δημοσίων Επιχειρήσεων) Κανονισμούς του 2003. Οι Κανονισμοί εγκρίθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 19.9.2003 και δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 3.10.2003 (Κ.Δ.Π. 762/2003).

Με τη θέσπιση των Κανονισμών αυτών η Δημοκρατία οφείλει να διατηρεί ορισμένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες και να τις διαθέτει, εάν της ζητηθεί, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενώ κάποιες άλλες πληροφορίες πρέπει να γνωστοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπό μορφή Εκθέσεων. Σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών, όλες οι απαιτούμενες πληροφορίες υποβάλλονται από τις Αρμόδιες Αρχές στον Έφορο πάνω σε ετήσια βάση. Επισημαίνεται ότι η Δημοκρατία δεσμεύτηκε έναντι της Ε.Ε. ότι οι εν λόγω Κανονισμοί θα τεθούν σε ισχύ με την προσχώρησή της στην Ε.Ε..

III. Ενημερωτικές εγκύκλιοι

Για ενημέρωση των Αρμόδιων Αρχών αναφορικά με τη διαδικασία που ακολουθείται για τις δημόσιες ενισχύσεις που θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται μετά την ένταξη της Δημοκρατίας στην Ε.Ε. (διαδικασία ενδιάμεσου μηχανισμού - interim mechanism), έχω αποστείλει σχετική Εγκύκλιο. Ειδικότερα, με Εγκυκλιό μου ημερομηνίας 11 Μαρτίου 2003 ενημέρωσα τις Αρμόδιες Αρχές ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ζητήσει από την Κύπρο, καθώς και από τις άλλες υπό ένταξη χώρες, όπως από 1.1.2003 και μέχρι την ημερομηνία προσχώρησης στην Ε.Ε. της υποβάλλουν ανά τριμηνία (δηλαδή 1/1, 1/4, 1/7 και 1/10 κάθε χρόνο) οποιαδήποτε προγράμματα δημόσιων ενισχύσεων/ατομικές δημόσιες ενισχύσεις εγκρίνονται από τον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων και θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται μετά την ένταξη της Δημοκρατίας στην Ε.Ε.. Τα μέτρα αυτά θα τυγχάνουν λεπτομερούς αξιολόγησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και σε περίπτωση που τα εγκρίνει θα θεωρούνται ως υφιστάμενες ενισχύσεις (existing aid) οι οποίες μπορούν να συνεχίσουν να παρέχονται και μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε..

Επιπλέον, οι Αρμόδιες Αρχές πληροφορήθηκαν ότι, κατόπιν σχετικών διευκρινίσεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η διάρκεια ισχύος των εγκεκριμένων μέτρων, που θα συνεχίσουν να εφαρμόζονται και μετά την προσχώρηση της Κύπρου στην Ε.Ε., δε θα πρέπει να επεκτείνεται πέραν της ημερομηνίας κατά την οποία λήγει η ισχύς του κοινοτικού νομοθετήματος με βάση το οποίο εγκρίθηκαν ή μεταγενέστερης ημερομηνίας, εάν τούτο προβλέπεται από το σχετικό νομοθέτημα. Αναφορικά με τα νέα σχέδια που υποβάλλονται για αξιολόγηση, οι Αρμόδιες Αρχές ενημερώθηκαν ότι θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την κατά περίπτωση καταληκτική ημερομηνία των Κανονισμών με βάση τους οποίους προτείνουν τα προγράμματα δημόσιων ενισχύσεων και ατομικές δημόσιες ενισχύσεις. Οποιαδήποτε υφιστάμενα ή νέα μέτρα δεν εμπίπτουν σε συγκεκριμένο κανονισμό της Ε.Ε. ο οποίος έχει καταληκτική ημερομηνία επιβάλλεται οι Αρμόδιες Αρχές να προσδιορίζουν περίοδο εφαρμογής με μέγιστο όριο, κατά προτίμηση, τα πέντε έτη.

Παράλληλα, αναγνωρίζοντας τη σημασία των ενισχύσεων de minimis, έκρινα σκόπιμο και απέστειλα μία τρίτη σχετική εγκύκλιο για υπενθύμιση στις Αρμόδιες Αρχές των λεπτομερειών της διαδικασίας που ακολουθείται για τις ενισχύσεις de minimis. Επιπρόσθετα, για καλύτερη κατανόηση από τις Αρμόδιες Αρχές του τρόπου υπολογισμού της ενίσχυσης de minimis εντός μιας τριετίας, παρατίθεται σχετικό παράδειγμα.

Με την ίδια εγκύκλιο οι Αρμόδιες Αρχές πληροφορήθηκαν ότι με την προσχώρηση της Δημοκρατίας στην Ε.Ε. από την 1^η Μαΐου 2004 το κοινοτικό κεκτημένο θα εφαρμόζεται σε όλους τους τομείς της κυπριακής οικονομίας, περιλαμβανομένης της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας που εξαιρούνται επί του παρόντος από το πεδίο εφαρμογής του Νόμου. Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 69/2001 της Επιτροπής της 12^{ης} Ιανουαρίου 2001 για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις de minimis, απαγορεύεται η χορήγηση ενισχύσεων de minimis στους τομείς αυτούς, περιλαμβανομένων και δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την παραγωγή, την επεξεργασία ή την εμπορία των προϊόντων που παρατίθενται στο Παράρτημα 1 της Συνθήκης ΕΚ (δηλαδή για ορισμένα γεωργικά, κτηνοτροφικά και αλιευτικά προϊόντα). Συνεπώς, η χορήγηση ενισχύσεων de minimis σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους πιο πάνω τομείς θα πρέπει να διακοπεί από την 1^η Μαΐου 2004 και να αντικατασταθεί, εφόσον αυτό είναι επιτρεπτό, με ενισχύσεις που συνάδουν με την κείμενη κοινοτική νομοθεσία.

IV. Ενσωμάτωση προγραμμάτων δημόσιων ενισχύσεων/ατομικών δημόσιων ενισχύσεων στη Συνθήκη Προσχώρησης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ε.Ε.

Στα πλαίσια του ενδιάμεσου μηχανισμού (interim mechanism), κατά το έτος 2003 η Κύπρος υπέβαλε για αξιολόγηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή 15 προγράμματα δημόσιων ενισχύσεων και ατομικών δημόσιων ενισχύσεων που έχω κρίνει ότι είναι συμβατά με τη νομοθεσία και που θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται μετά την ένταξη της Δημοκρατίας στην Ε.Ε.. Δώδεκα από αυτά, αφού έτυχαν λεπτομερούς αξιολόγησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έχουν εγκριθεί και συνεπώς θεωρούνται ως υφιστάμενες

ενισχύσεις.² Τα υπόλοιπα τρία μέτρα που υποβλήθηκαν βρίσκονται ακόμη στο στάδιο της αξιολόγησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

V. Αποφάσεις Υπουργικού Συμβουλίου δυνάμει του άρθρου 21 του Νόμου

Σύμφωνα με το εδάφιο 2 του άρθρου 21 το Υπουργικό Συμβούλιο σε εξαιρετικές περιπτώσεις δύναται με αιτιολογημένη απόφασή του, η οποία λαμβάνεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, να αποφασίσει ότι υφιστάμενο πρόγραμμα δημόσιων ενισχύσεων ή υφιστάμενη ατομική δημόσια ενίσχυση που κρίθηκε ύστερα από απόφαση του Εφόρου ότι πρέπει να καταργηθεί ή να τροποποιηθεί μέχρι τις 30 Απριλίου 2003, να συνεχιστεί το αργότερο μέχρι την ημερομηνία προσχώρησης της Δημοκρατίας στην Ε.Ε..

Κατά το έτος 2003, το Υπουργικό Συμβούλιο έκανε χρήση των εξουσιών αυτών για έξι αποφάσεις του Εφόρου οι οποίες αφορούσαν πέραν των 120 κοινοποιηθέντων μέτρων. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε σε πέντε περιπτώσεις τη συνέχιση των μέτρων μέχρι την ημερομηνία προσχώρησης της Δημοκρατίας στην Ε.Ε., ενώ στην έκτη περίπτωση, η οποία αφορούσε εκπώσεις που παραχωρούνται στα τέλη προσγειώσεως αεροσκαφών, αποφάσισε τη συνέχιση του μέτρου μέχρι τις 31.10.2003.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι παρά το γεγονός ότι το συγκεκριμένο άρθρο προνοεί την παράταση ισχύος ενός μέτρου μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το Υπουργικό Συμβούλιο έκανε εκτεταμένη χρήση της εξουσίας αυτής.

VI. Προβλήματα που αντιμετωπίζει το Γραφείο στη συνεργασία με τις Αρμόδιες Αρχές.

Η συνεργασία του Γραφείου με τις Αρμόδιες Αρχές χορήγησης των ενισχύσεων υπήρξε σε γενικές γραμμές εποικοδομητική και αρμονική. Ως επί το πλείστον, τα υπουργεία, οι ημικρατικοί οργανισμοί, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης καθώς και όλοι οι φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση δημόσιων ενισχύσεων εξοικειώθηκαν σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα με το πνεύμα του Νόμου, κατανόησαν το περιεχόμενό του και

² Παρατίθεται σχετικός κατάλογος στο Παράρτημα 2 της παρούσας Έκθεσης.

τήρησαν τις υποχρεώσεις τους. Έχοντας κατανοήσει τη σημασία των κοινοτικών κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, οι Αρμόδιες Αρχές έρχονται σε τακτική επαφή και συνεννόηση με το Γραφείο μου έτσι ώστε, αφενός μεν να αποφεύγεται η παράνομη υιοθέτηση ασύμβατων με το Νόμο ενισχύσεων και αφετέρου να κοινοποιούνται στο Γραφείο μου σχέδια ενισχύσεων που να έχουν εκ των προτέρων συνταχθεί βάσει των σχετικών κανονισμών.

Ωστόσο, κρίνεται σκόπιμο να επισημάνω ορισμένα αρνητικά φαινόμενα που παρατηρήθηκαν στη συνεργασία του Γραφείου μου με τις Αρμόδιες Αρχές.

1. Όπως ορίζει ο Νόμος, κατά τη διαδικασία κοινοποίησης, οι Αρμόδιες Αρχές συμπληρώνουν και αποστέλλουν στον Έφορο ειδικό έντυπο στο οποίο αναφέρονται τα λεπτομερή στοιχεία που αφορούν την ενίσχυση, όπως για παράδειγμα το ακριβές ποσό της ενίσχυσης, τη διάρκεια του σχεδίου, τη νομική βάση, και την αιτιολόγηση του μέτρου. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι κοινοποιήσεις που εστάλησαν υπήρξαν για διάφορους λόγους ελλιπείς, αναγκάζοντας το Γραφείο μου να προβαίνει σε ενδελεχή έρευνα ανατρέχοντας ακόμα και σε τρίτες πηγές με σκοπό την εξεύρεση πληροφοριών που θα ήταν λογικό να είχαν στη διάθεσή τους οι ίδιες οι Αρμόδιες Αρχές.

Η γνώση όλων των στοιχείων που αφορούν ένα μέτρο ενίσχυσης είναι απαραίτητη προϋπόθεση όχι μόνο για την αξιολόγησή του από τον Έφορο αλλά και για την ορθή τήρηση της διαδικασίας κοινοποίησης των ενισχύσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. Κατόπιν καταγγελιών ή δημοσιευμάτων στον ημερήσιο τύπο, υπέπεσαν στην αντίληψή μου περιπτώσεις όπου πιθανόν χορηγήθηκαν ενισχύσεις, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Εφόρου. Όπως ορίζουν οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμοι, το Γραφείο μου απευθύνθηκε στις Αρμόδιες Αρχές και ζήτησε στοιχεία με σκοπό τη διερεύνηση των περιπτώσεων αυτών. Παρά τις προφορικές επισημάνσεις και τις επανειλημμένες υπενθυμίσεις που εστάλησαν, σε μεμονωμένες περιπτώσεις Αρμόδιες Αρχές παρέλειψαν να αποστείλουν αυτά τα στοιχεία.

B. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004».

Το προτεινόμενο νομοσχέδιο ετοιμάστηκε από τους Νομικούς μου Συμβούλους σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία και θα επιφέρει τις αναγκαίες τροποποιήσεις στους περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμους του 2001 μέχρι 2003 ενόψει της προσχώρησης της Κύπρου στην Ε.Ε. Το νομοσχέδιο θα τεθεί σε ισχύ την 1^η Μαΐου 2004.

I. Αρμοδιότητες Εφόρου Κρατικών Ενισχύσεων από 1.5.2004

Με την προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ε.Ε., μερικές από τις εξουσίες του Εφόρου θα περιέλθουν στη δικαιοδοσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Εντούτοις, ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων θα συνεχίσει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην εφαρμογή των κανόνων των δημόσιων ενισχύσεων σε κρατικό επίπεδο και μετά την ένταξη. Σύμφωνα με τις αρμοδιότητες του Εφόρου, όπως αυτές καταγράφονται στο προτεινόμενο νομοσχέδιο, ο Έφορος:

(α) θα αξιολογεί και θα εγκρίνει, σύμφωνα με διαδικασία που προβλέπεται σε άρθρο του νομοσχεδίου, τις ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία, κατ' εφαρμογή των κανονισμών για την εξαίρεση ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 87 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ, που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν από την Επιτροπή δυνάμει των άρθρων 1 και 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98·

(β) θα γνωμοδοτεί, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται σε άρθρο του νομοσχεδίου, για τη συμβατότητα με τους κοινοτικούς κανόνες των κρατικών ενισχύσεων, επί όλων των προσχεδίων κρατικών ενισχύσεων, που δεν εμπίπτουν στην παράγραφο (α) πιο πάνω·

- (γ) θα είναι υπεύθυνος για τη γενική εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 και των εκτελεστικών διατάξεων που έχουν θεσπισθεί ή που θα θεσπισθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 27 του εν λόγω Κανονισμού, και που καθορίζουν λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τις διαδικασίες που προβλέπονται από τον Κανονισμό αυτό·
- (δ) θα ελέγχει την υλοποίηση και το τελικό αποτέλεσμα των παραχωρούμενων κρατικών ενισχύσεων·
- (ε) θα εξασφαλίζει από τις Αρμόδιες Αρχές εκθέσεις για την υλοποίηση και το τελικό αποτέλεσμα της παραχώρησης κάθε συγκεκριμένης κρατικής ενίσχυσης·
- (στ) θα υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή οποιαδήποτε στοιχεία που ζητούνται από αυτήν σε σχέση με κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία·
- (ζ) θα συγκεντρώνει, θα επεξεργάζεται και θα παρακολουθεί όλες τις πληροφορίες τις σχετικές με κρατικές ενισχύσεις·
- (η) θα ετοιμάζει και θα διατηρεί ενημερωμένο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων και Κεντρικό Μητρώο Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας·
- (θ) θα εκπαιδεύει και θα ενημερώνει όλες τις Αρμόδιες Αρχές και τους εμπλεκόμενους φορείς για θέματα κρατικών ενισχύσεων·
- (ι) θα ετοιμάζει και θα υποβάλλει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Ετήσια Έκθεση για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του που αναφέρονται στον παρόντα Νόμο, με παρατηρήσεις και εισηγήσεις, και Ετήσια Στατιστική Έρευνα για την παραχώρηση κρατικών ενισχύσεων·

(ια) θα αντιπροσωπεύει τη Δημοκρατία στη Συμβουλευτική Επιτροπή για τις κρατικές ενισχύσεις και σε οποιαδήποτε άλλη επιτροπή, σώμα, ομάδα εργασίας, συνέδριο που αφορά σε θέματα παροχής κρατικών ενισχύσεων και που λαμβάνει χώρα είτε στη Δημοκρατία είτε στο εξωτερικό.

II. Το Γραφείο του Εφόρου Κρατικών Ενισχύσεων από 1.5.2004

Πέραν των απαραίτητων νομοθετικών τροποποιήσεων που θα προκύψουν από τη μεταφορά αρμοδιοτήτων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την αλλαγή του ευρύτερου νομοθετικού πλαισίου, το Γραφείο του Εφόρου Κρατικών Ενισχύσεων θα πρέπει μετά την ένταξη να αναδιοργανωθεί πάνω σε μια νέα βάση. Το Γραφείο θα πρέπει να αποκτήσει ένα πιο μόνιμο χαρακτήρα και να στελεχωθεί με μόνιμο προσωπικό.

8. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η εισαγωγή του θεσμού του Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων στην Κύπρο έγινε μέσα στα πλαίσια της επιτακτικής ανάγκης για υιοθέτηση του κοινοτικού κεκτημένου για τον ανταγωνισμό και πιο συγκεκριμένα στον τομέα των δημόσιων ενισχύσεων.

Η Ε.Ε., αναγνωρίζοντας τη θεμελιώδη σημασία που έχει η εφαρμογή συστήματος ελέγχου των δημόσιων ενισχύσεων για την ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς, ζήτησε από τις υποψήφιες χώρες όπως, προενταξιακά, εισαγάγουν στη νομοθεσία τους κανόνες αντίστοιχους με τους δικούς της και τους εφαρμόσουν αποτελεσματικά.

Ο σημαντικός αριθμός των αποφάσεων και γνωματεύσεων που εκδόθηκαν κατά το έτος 2003 είναι αποτέλεσμα τόσο της συνέχισης των εντατικών προσπαθειών του προσωπικού του Γραφείου –επιστημονικού και γραμματειακού– όσο και της αгаστικής συνεργασίας η οποία αναπτύχθηκε ανάμεσα στο Γραφείο και στις Αρμόδιες Αρχές. Σε αυτό συντέμεινε η συντονισμένη εκστρατεία ενημέρωσης όλων των φορέων αναφορικά με το θεσμό του Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων και την πολιτική που ακολουθείται στον τομέα των δημόσιων ενισχύσεων.

Είναι αξιοσημείωτο ότι, ύστερα από επίπονες προσπάθειες, επιτεύχθηκε ο στόχος της ολοκλήρωσης της αξιολόγησης όλων των υφιστάμενων προγραμμάτων ενισχύσεων/ατομικών ενισχύσεων, μέχρι τις 30 Μαρτίου 2003 όπως προνοούσε ο Νόμος.

Η εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου έχει επιφέρει ένα σταδιακό εξορθολογισμό στην παροχή δημόσιων ενισχύσεων. Αυτός ο εξορθολογισμός θα έχει θετικά μεσοπρόσθεσμα και μακροπρόθεσμα αποτελέσματα για το σύνολο της κυπριακής οικονομίας. Ένας από τους στόχους της Ε.Ε. είναι να παρέχονται λιγότερες αλλά καλύτερες δημόσιες ενισχύσεις (less and better targeted State aid), δηλαδή η στρέβλωση του ανταγωνισμού να είναι περιορισμένη έτσι ώστε να επιτυγχάνεται το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα με τις λιγότερες δυνατές επιπτώσεις. Ενώ πιθανόν να μη μειωθεί το ύψος των δημόσιων

ενισχύσεων που παρέχονται σήμερα στη Δημοκρατία, τα αποτελέσματα στην κυπριακή οικονομία θα είναι πολύ πιο θετικά από ό,τι ήταν μέχρι σήμερα.

9. ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΙ Η ΕΚΘΕΣΗ

- I. Από τις αρχές του 2004 μέχρι σήμερα ο Έφορος συμμετείχε στις ακόλουθες τρεις συσκέψεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τις Κρατικές Ενισχύσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις Βρυξέλλες.
- 13.1.2004: συνάντηση στην οποία συζητήθηκαν τροποποιήσεις που αφορούν τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 13 της Συνθήκης ΕΚ.
 - 11.2.2004: σύσκεψη για το νέο πλαίσιο για την εκτίμηση των κρατικών ενισχύσεων μικρού ύψους καθώς επίσης και των κρατικών ενισχύσεων που έχουν περιορισμένες επιπτώσεις στο ενδοκοινοτικό εμπόριο.
 - 1.3.2004: σύσκεψη για τη θέσπιση νέων κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης στη χορήγηση ενισχύσεων επείγοντος χαρακτήρα και/ή αναδιάρθρωσης σε προβληματικές επιχειρήσεις.
- II. Κατά τη διάρκεια των πρώτων μηνών του 2004 ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων εξέδωσε δύο εγκυκλίους. Η πρώτη αφορά τις Δημόσιες Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα ενώ η δεύτερη τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis).
- III. Ο Έφορος εξέδωσε 10 αποφάσεις από τις οποίες η μια αφορά το νέο Σχέδιο Στεγαστικών Δανείων του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης.

IV. Επιπρόσθετα εξετάστηκαν και αξιολογήθηκαν διάφορα μέτρα τα οποία κοινοποιήθηκαν στο Γραφείο χωρίς όμως να εκδοθεί απόφαση από τον Έφορο. Συνολικά, σε 27 περιπτώσεις στάληκαν απαντητικές επιστολές, οι οποίες περιείχαν τη γνώμάτευσή μου ότι το συγκεκριμένο μέτρο συνιστούσε ενίσχυση και θα έπρεπε να κοινοποιηθεί στο νενομισμένο έντυπο ή ότι το μέτρο δε συνιστούσε δημόσια ενίσχυση και άρα δεν απαιτείτο οποιαδήποτε περαιτέρω ενέργεια. Επίσης, σε ορισμένες περιπτώσεις διαπιστώθηκε ότι το μέτρο αφορούσε ενισχύσεις προς τη γεωργία που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου. Οι επιστολές αυτές περιείχαν συχνά και κατευθυντήριες γραμμές ως προς τη διαμόρφωση των σχεδίων ενίσχυσης από τις Αρμόδιες Αρχές για να είναι αυτά συμβατά με την κείμενη νομοθεσία για τις δημόσιες ενισχύσεις.

Χαρακτηριστικό της σημασίας των ζητημάτων που μελετήθηκαν και απαντήθηκαν με επιστολές είναι ότι μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται το μέτρο για απόσυρση/αντικατάσταση/βελτίωση υφιστάμενων τουριστικών μονάδων του Κέντρου της Αγίας Νάπας, η ανάληψη της δραστηριότητας της τυποποίησης από την Κυπριακή Εταιρεία Πιστοποίησης κ.ά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ/ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΦΘΕΙ ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ

A/A	Έτος	Τίτλος Σχεδίου	Ημερομηνία έγκρισης από το Γραφείο του Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων	Διάρκεια
1	2002	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού - Σχέδιο συμβουλευτικών υπηρεσιών για μικρομεσαίες επιχειρήσεις	06/06/2002	30/06/2007
2	2002	Κρατική Χορηγία προς το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου	15/02/2002	Η ενίσχυση χορηγείται σε ετήσια βάση
3	2002	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού – Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Επιχειρήσεων (ΕΠΑΕ)	30/07/2002	30/06/2007
4	2002	Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας - Πέμπτο πρόγραμμα επιχορήγησης ερευνητικών σχεδίων	09/01/2002	30/06/2004
5	2002	Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας – Πρόγραμμα ενίσχυσης νέων ερευνητών Κύπρου – ΠΕΝΕΚ 2002	03/06/2002	31/12/2004
6	2002	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού – Σχέδιο καταβολής χορηγημάτων για συμμετοχή στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Mediterranean Institute of Management (MIM)	30/07/2002	30/06/2007
7	2002	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού – Πολυεπιχειρησιακά προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης στο εξωτερικό	30/07/2002	30/06/2007
8	2002	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού – Πολυεπιχειρησιακά προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης - Συνήθη	30/07/2002	30/06/2007
9	2002	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού – Πολυεπιχειρησιακά προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης ζωτικής σημασίας	30/07/2002	30/06/2007

10	2002	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού – Πολυεπιχειρησιακά προγράμματα αρχικής κατάρτισης – Ταχύρρυθμα	30/07/2002	30/06/2007
11	2002	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού – Μονοεπιχειρησιακά προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης στο εξωτερικό	30/07/2002	30/06/2007
12	2002	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού – Μονοεπιχειρησιακά προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης –Συνήθη	30/07/2002	30/06/2007
13	2002	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού – Μονοεπιχειρησιακά προγράμματα αρχικής κατάρτισης – Συνήθη	30/07/2002	30/06/2007
14	2002	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού – Σχέδιο Στελέχωσης Επιχειρήσεων μέσα από την Αξιοποίηση Αποφοίτων Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	30/07/2002	30/06/2007
15	2002	Πρόγραμμα μετακίνησης μικρών επιχειρήσεων σε εγκεκριμένες περιοχές	09/10/2001	30/06/2007
16	2002	Σχέδιο παροχής κυβερνητικών χορηγιών για τεχνολογική αναβάθμιση των Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων του μεταποιητικού τομέα	17/10/2001	30/06/2007
17	2002	Πρόγραμμα δημιουργίας και λειτουργίας εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων	31/10/2001	31/10/2005
18	2002	Πρόγραμμα δημιουργίας νέων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας μέσω των εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων	31/10/2001	31/10/2005
19	2002	Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας σε επιχειρήσεις / βιομηχανίες κυπριακών προϊόντων οι οποίες συμμετέχουν με δικά τους έξοδα σε εκθέσεις του εξωτερικού	08/07/2002	30/06/2007
20	2002	Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας σε επιχειρήσεις / βιομηχανίες κυπριακών προϊόντων οι οποίες συμμετέχουν σε εμπορικές εκθέσεις του εξωτερικού που οργανώνει το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	08/07/2002	30/06/2007
21	2002	Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας – Πρόγραμμα έγκρισης έργων “EUREKA ΚΥΠΡΟΥ”	23/08/2002	31/12/2005

22	2002	Σχέδιο χορηγιών για μελέτες συγχωνεύσεων -κοινοπραξιών - υπεργολαβιών στο μεταποιητικό τομέα	09/09/2002	30/06/2007
23	2002	Μέτρα και κίνητρα για επενδύσεις σε παρεμφερή τουριστικά έργα	09/10/2001	30/06/2007
24	2002	Σχέδιο επιδότησης μελετών για διείσδυση επιχειρήσεων σε ξένες αγορές	19/12/2001	30/06/2007
25	2002	Σχέδιο αξιοποίησης του διεθνούς διαδικτύου	19/12/2001	30/06/2007
26	2002	Σύστημα HACCP για τρόφιμα και ποτά	09/01/2002	30/06/2007
27	2002	Σχέδιο Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για τη Βιομηχανία	12/02/2002	30/06/2007
28	2002	Σχέδιο υιοθέτησης προτύπων	05/03/2002	30/06/2007
29	2002	Σχέδιο επιδότησης εξειδικευμένου λογισμικού	19/03/2002	30/06/2007
30	2002	Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας σε επιχειρήσεις/ βιομηχανίες κυπριακών προϊόντων και υπηρεσιών οι οποίες συμμετέχουν σε εμπορικές αποστολές στο εξωτερικό που οργανώνει το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	23/08/2002	30/06/2007
31	2002	Σχέδιο παροχής οικονομικής βοήθειας σε επιχειρήσεις/ βιομηχανίες κυπριακών προϊόντων και υπηρεσιών οι οποίες συμμετέχουν σε "Εβδομάδα Κύπρου" στο εξωτερικό που οργανώνει το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	23/08/2002	30/06/2007

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ/ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΓΚΡΙΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ (INTERIM MECHANISM)

A/A	Έτος	Τίτλος Σχεδίου	Ημερομηνία έγκρισης από το Γραφείο του Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων	Διάρκεια
1	2002	Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Κυπριακού Κινηματογράφου	20/2/2003	5 χρόνια
2	2003	Οικονομική ενίσχυση του φορέα "Pafos Aphrodite Festival Cyprus" για διοργάνωση του φεστιβάλ "Αφροδίτη" Πάφου	10/01/2003	Εγκρίνεται πάνω σε ετήσια βάση
3	2003	Σχέδιο επιχορήγησης για τη δημιουργία, αναβάθμιση ή και συμπλήρωση αθλητικών εγκαταστάσεων με στόχο την ανάπτυξη και προώθηση του αθλητικού τουρισμού	20/01/2003	30/06/2007
4	2003	Ανάπτυξη της Κυπριακής Οικοτεχνίας/ Χειροτεχνίας	27/03/2003	31/12/2006
5	2003	Πολυεπιχειρησιακά προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης - άμεσης εμπλοκής της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού	30/05/2003	30/6/2007
6	2003	Δέσμη ερευνητικών προγραμμάτων Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας για έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη την περίοδο 2003-2005 (Δέσμη 2003-2005)	02/06/2003	31/12/2005
7	2003	Χορηγία στο Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων	19/9/2002	Η ενίσχυση χορηγείται πάνω σε ετήσια βάση
8	2003	Σχέδιο επιχορήγησης καλλιτεχνικών/ πολιτιστικών εκδηλώσεων	17/7/2003	31/12/2007
9	2003	Σχέδιο επιχορήγησης μεγάλων καλοκαιρινών εκδηλώσεων	17/7/2003	31/12/2007

10	2003	Πρόγραμμα επιχορηγήσεων οργανωμένων φορέων και ατόμων για την ανάπτυξη του πολιτισμού της Κύπρου	11/3/2003	31/12/2007
11	2003	Σχέδιο αυτοεργοδότησης επαναπατριζομένων	14/11/2002	30/6/2007
12	2003	Χορηγία στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου	27/10/2003	Η ενίσχυση χορηγείται πάνω σε ετήσια βάση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ/ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΥΠΟΒΛΗΘΕΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ (INTERIM MECHANISM) ΑΛΛΑ ΑΚΟΜΑ ΕΚΚΡΕΜΟΥΝ

Αριθμός Δημόσιας Ενίσχυσης	Τίτλος Σχεδίου	Ημερομηνία έγκρισης από το Γραφείο του Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων	Διάρκεια	Ημερομηνία Υποβολής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή
N513/D217	Σχέδιο Χορηγιών για Εξοικονόμηση Ενέργειας και Ενθάρρυνση της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας	02/12/2003	31/12/2006	11/12/2003
N521/D218*	Αναπτυξιακό πρόγραμμα για το μεταποιητικό τομέα σε περιοχές της υπαίθρου	08/12/2003	31/12/2006	11/12/2003
N524/D219	Παράταση του υφιστάμενου χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων μέχρι το 2006	16/12/2003	31/12/2006	16/12/2003
N526/D220*	Σχέδιο χορηγιών προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις για προώθηση εναλλακτικών οικονομικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον αγροτουρισμό	9/1/2004	31/12/2006	9/1/2004
N528/D223	Σχέδιο Παροχής Κυβερνητικών Χορηγιών για Τεχνολογική Αναβάθμιση του Μεταποιητικού Τομέα	3/3/2004	31/12/2006	4/3/2004
N531/D225	Αποπληρωμή παλαιών δανείων του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Ρ.Ι.Κ.)	24/3/2004	10 χρόνια	29/3/2004
N533/D226	Σχέδιο παροχής κυβερνητικών χορηγιών για ενίσχυση της εργαστηριακής υποδομής στην Κύπρο	8/4/2004	31/12/2006	21/4/2004
N532/D227	Σχέδιο παροχής χορηγιών για την προστασία του περιβάλλοντος από τη βιομηχανική ρύπανση	14/4/2004	31/12/2006	21/4/2004

* Το Σχέδιο θα συγχρηματοδοτηθεί από εθνικούς πόρους και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.